

ТЕМЭ:
КЪЫТЕГЪЭЗЭЖЫНЫГЪЭ УРОК
(Щылацла)

Мурадыр:

**1.Щы1эц1эм теухуауэ сабийхэм къащ1ар
къэпщытэжын.**

**2.Тестк1э гьэлэжьэн, творческэу
зэрылэжьэфыр 1упщ1 щ1ын.**

**3.Дыкъэзыухъуреихь дунейр сакъыу, ягъэдахэу
егъэсэн.**

**Урокым зэрыщылэжьэнур:
сабийхэр гупит1у гуэшауэ зэпоуэ:
«Уней», «Зэдай».**

Адыгэбзэу бзэм и тхыдэр
Ижъ зэманым къыдок1уэк1
Мыхьэнэуэ псалъэм я1эр
Зи лъэпкъыгъуэм йопэгэк1.
Си гугъу пщ1ырэ- сыщы1эц1эщ
Щы1эу хъуам сэ сыф1ащаш
Дэнк1э плъэи сыпльагъунщ
Сэ сыуафэщ ик1и щ1ыльэщ,
Сы псы къабзэщ, губгъуэ хуитщ,
Ц1ыхуи, 1эщи, къуалэбзуи
Мэзи, къурши, пшагъуэ 1уви
Уэ плъэгъуамэ - ар сэращ.
Хэт? жып1энк1и хъунщ сэр щхьэк1э
Сэ абдежым сы ц1ыху гуэрщ.
Ауэ сытк1э? ущ1эупщ1эм
Адрейуэ щы1э гуэрщ.

Словарнэ лэжыгыгэ.

*Об.явленэр, телеграм.эм, апте.эмк1э, б.лагьк1э, ещ.
нэрейр, К.вказым, п.ц1ащхьуэр.*

1)дэгьэхуа хьэрфхэр дэгьэувэжурэ, псальэхэр
алфавитым тету тхын;

2)ударенэр тегьэувэн;

3)падеж к1эуххэр къэгьэльэгьуэн;

4)зэрыт падежыр и щхьэм тетхэн;

5)зы псальэмк1э псальэуха зэхэльхьэн, зэпкърыхын,
щы1эц1эхэр къэгьэльэгьуэн.

1) Щыуагы зыхэт псальэхэр къэвгьуэт:

а) УКЪЫТЕК1ЫМЭ

б) тепщ1ыхьмэ

в) имыгъэзащ1эми

2) Сыт хуэдэ псальэра ударенэр ет1уанэ пычыгьуэм щытехуэр?

а) гъавэ

б) вагъэ

в) фейдэ

3) Мы псальэухахэр ик1эм нэгъэсыжын ик1и тетрадым ИТХЭН.

а) Псэущхьэ куэд мэзым =====.

б) Ди къуажэм —————.

в) Сэ нобэ - - - - - .

4) УПЩ1ЭХЭМ Я ЖЭУАПУ УДЗ ПСАЛЪЭР
КЪЭВГЪЭСЭБЭП:

- а) Къыхэжынущ (сытыр?)... .
- б) Зеужь (сытым?)... .
- в) Загъэнщ1ыж (сытк1э?)... .
- г) Тоннит1 тшащ (сыту?)... .

5) Щы1эц1эм упщ1эу хуоув:

- а) сыт?
- б) дауэ?
- в) сыт ищ1эр?

6) Белджылы склоненэм падеж к1эухыу поувэ:

- а) -р б) -к1э в) -у

7) Шы1эц1эр:

а) предмет къэзыгъэлягъуэщ;

б) предметым и плъыфэ къэзыгъэлягъуэщ ;

в) предметым къыщыщ1 къэзыгъэлягъуэщ.

8) Скобкэм дэт шы1эц1эхэр пэжу къыдэхын,
тетрадымитхэн.

Мэз(дэ), бгы(лъапэ), бгы(щхьэ), дей(мэз), дей(чы),
джыдэ(дзэ), уэрам(пэ).

9) Упщ1эрей и лэжыгыгъэхэр сурэтым иту доскам
кыыф1эдзэн. Пычыгыуэхэм псалъэ
кыыхэщ1ык1ын, тетрадым итхэн.

**Лын к1э дор,
пэ 1э лъэщ1 на,
гыуэ псы лы хьэ,
да пред тель се,
ци ли о ми нер.**

- 1) Предмет кыызэрык1 псалъэ лъэпкыыгъуэм зэреджэр сыт?
- 2) Адыгэбзэм падеж дапцэ и1э?
- 3) Хьэрфышхуэк1э ятхыр щы1эц1э унейхэра хьэмэ зэдайхэра?
- 4) Маринэ хьэмэ Ленэ псыц1эр?
- 5) Суффикс **хэ**-м сыт кыигъэлыагъуэр?
- 6) Именительнэ падежым и к1эухыр жы1эт.
- 7) Классыр эргативнэ падежым игъэувэт;
- 8) **Тхыль,ин** -дэра щы1эц1эр?
- 9) Алфавитым и япэ хьэрфыр жы1эт.
- 10) Послеложнэ падежым и к1эуххэр жы1эт.

- 11) Алфавитыр хьэрф дапцэ хьурэ?
- 12) Ъ знакым сыт хуэдэ кьалэн игьэзащ1эр?
- 13) Фи адыгэбзэ тхылъыр зыхэзылъхьам и унэц1эр жы1эт.
- 14) Эргативнэ падежым хуэув упщ1эхэр жы1эт.
- 15) Мыбелджылы склоненэм деж обстоятельствоеннэ падежым и1э к1эхыр жы1эт.
- 16) Щы1эц1эм хуэув упщ1эхэр жы1эт.
- 17) Соджэ псалъэр зэрыт щхьэр жы1эт.
- 18) Еджак1уэ псалъэр куэд бжыгьэм игьэувэт.

- 19) Мы псальэухам хэт щы1эц1эхэр морфологическэк1э зэпкърыхын, тетрадым итхэн.

Къемэт бысыму Истамбыл щы1ащ абы 1эпхъуэжа унагъуэ гуэр.

- 20) Мы щы1эц1эхэр падежк1э зэхъуэк1ын,склоненэр жы1эн,тетрадым итхэн. *К1эрашэр,Бахъсэн,унагъуэр, ТХЫЛЬ*

Гъатхэм и деж цыкыухэм я лэжыгъэхэм тепсэлыхьын,
псалъэуха зэхэгъэувэн, ар зэкърыхын иккыи тетрадым
итхэн.

